

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж4 245/25
15.1.2026. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатновић, председника већа и судија Весне Секулић и Наташе Петричевић Милисављевић, чланова већа, у парници тужиоца “Connect Network” d.o.o. Београд, Ристин поток бд, чији је пуномоћник Мирко Мркић, адвокат из Београда, Теразије 34, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Недељковић, адвокат из Београда, Браће Јерковића 233/14, због повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 348/23 од 25.9.2025. године, у седници већа одржаној дана 15.1.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 348/23 од 25.9.2025. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 348/23 од 25.9.2025. године, првим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени повредио ауторско право тужиоца на тај начин што је без његове дозволе јавно саопштио, односно учинио интерактивно доступним синхронизацију интерпретације следећег дела, следећег аутора на следећем линку: 1) “...”, аутора ..., <http://>; и то укључујући, али не ограничавајући се на е-адресу свог YouTube kanala – ..., а на којем делу је тужилац носилац ауторског права. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се забрани туженом свако даље јавно саопштавање, односно чињење интерактивно доступним синхронизације интерпретације музичког дела, односно спорног садржаја из става другог пресуде на његовом каналу на youtube платформи (...) као и на другим интернет платформама. Трећим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженом да без одлагања уклони синхронизацију интерпретације музичког дела односно спорних садржаја из става другог пресуде са његовог канала на YouTube платформи (...) као и на другим његовим интернет платформама у року од 15 дана од дана пресуђења под претњом новчаног кажњавања у износу од 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и за сваки дан необјављивања. Четвртим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име укупне накнаде нематеријалне штете исплати износ од 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Петим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженом да о свом трошку објави изреку правноснажне пресуде

у дневној новини “Политика” најкасније у другом наредном издању од дана пријема правноснажне пресуде под претњом новчаног пенала у износу од 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу на дан исплате, а за сваки дан необјављивања. Шестим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженом да у року од 15 дана по пријему правноснажне пресуде достави тужиоцу податке о свим својим поддистрибутерима, односно агрегаторима путем којим је чинио интерактивно доступним спорни садржај из става другог пресуде са његовог канала на YouTube платформи (...) као и на другим каналима њеним интернет платформи под претњом новчаног пенала у износ уод 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате за сваки дан недостављања тих података. Седмим ставом изреке, одбијен је као неоснован предлог за одређивање привремене мере којим је тражено да се туженом наложи да без одлагања уклони следећи фоно/видеограм интерпретације следећег музичког дела, односно спорног садржаја са следећег линка: 1) ...аутора ..., <http://...> ; са свих дигиталних интернет мултимедијалних платформи на којима исту чини интерактивно доступним, укључујући али се не ограничавајући на његовом YOUTUBE kanal (...) до правноснажног окончања поступка. Осмим ставом изреке, одбијен је као неоснован предлог за одређивање привремене мере којим је тражено да се забрани туженом да поставља наведене и/или било које фоно/видеограме интерпретације музичког дела односно спорни садржај чији је аутор наведен у претходном ставу на било које мултимедијалне дигиталне интернет платформе, односно интернет презентације, било посредно или непосредно до правноснажног окончања поступка укључујући али се не ограничавајући на његов YouTube канал (...). Осмим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 99.620,00 динара.

Благовременом изјављеном жалбом тужилац је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20 и 10/23-др.закон).

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, Publisherskim (издвачаким) уговором од 24.5.2023. године, закљученим између тужиоца "Connect Network" d.o.o. - publisher и ... - аутора уговорено да аутор уступа тужиоцу - publisherу ауторска имовинска права на својим музичким делима укључујући музичка дела које створи и уступи publisherу током важења уговора, да аутор ексклузивно уступа publisherу свеобухватна ауторска имовинска права, као и право да их publisher уступи трећим лицима у целини или делимично, да уговор важи једну годину почев од дана закључења, те да се исти аутоматски продужава на период од једне године уколико се не раскине 6 месеци при истека важења. Предвиђена су права на уступање за читав свет и да уступање права посебно укључује право на (графичку) репродукцију, прилагођавање и промену, на синхронизацијско емитовање, посебно интернетско, земаљско, сателитским или кабловским, аналогним и дигиталним путем на радију, телевизији и осталим врстама емитовања и свеукупне комерцијалне експлоатације, на јавно извођење - на мрежно и мобилно искоришћавање, на електронску трговину, посебно у вези са мелодијама звона и другим облицима путем мобилних терминала, извршавање нужних промена, адаптација и скраћења уговорених дела - промене, уређивања и скраћенице које не утичу на ауторска морална права су нематеријалне - вршење и искоришћавање превода на друге језике. Дела која су већ уступањена неком другом publisherу (издавачу) неће бити део овог уговора до раскида односно истека претходног уговора који је аутор потписао. Даље је утврђено да уступање права такође

укључује право publishera на коришћења дела без посебне сагласности аутора у следеће сврхе – употреба за производњу филмова (видео, рекламни и мултимедијски филмови, компјутерски игре) и право синхронизације дела по уговору, где publisher може без посебне сагласности да уступи права на трећа лица, а сви додатни приходи ће се уговорити анексима уговора, употреба синхронизованог дела у рекламне сврхе свих врста према трећој страни да се користи као део сценског дела, производња компилацијског дела према потребама publishera и издавача са којима publisher потпише уговоре, вршење значајних промена које се односе на право уређења и кројења дела и његових наслова, синхронизација дела без додатне сагласности аутора за задржавање оригиналних наслова. Према увиду у претрагу привредних друштава регистар АПР произлази да је тужени АА директор ...”.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са члановима 2 став 1 и став 2, 9 став 1 став 3 и став 4, 17 став 1, 30 став 1, 31, 59, 60, 61, 67 и 69 Закона о ауторском и сродним правима, разматрајући прво приговор недостатка активне легитимације оценио да је исти основан пошто тужилац није доказао своју тврдњу да је носилац права чији заштиту тражи постављањем тужбеним захтевом, а тиме ни своју активну легитимацију. Оценио је да је тужилац прецизираним тужбеним захтевом од 12.3.2024. године, истакао да је тужени у конкретном случају изменио ауторско дело аутора ..., тако што је исто синхронизовао а коју измену може искључиво да дозволи или забрани аутор, те да право по основу интерактивног чињења доступним тако измењеног дела потпада под индивидуално остваривање ауторских права у смислу члана 17 Закона о ауторском и сродним правима, а које право је аутор искључиво уступио тужиоцу на остваривање. Оценио да се у конкретном случају тужбеним захтевом тражи заштита због повреде моралних права аутора и то због јавног саопштавања и учињеног интерактивно доступним синхронизације интерпретације дела аутора ... “...”, односно заштита интегритета дела због измене ауторског дела без дозволе аутора - имаоца моралних ауторских права. Оценио је да је одредбама чланова од 14 до 18 Закона о ауторском и сродним правима прописан корпус моралних права аутора и то право патернитета, право на назначење имена, право објављивања, право на заштиту интегритета дела и право на супротстављање недостојном искоришћавању дела док је одредбом члана 60 Закона о ауторском и сродним правима прописано да се морална права аутора не могу преносити уговором. Право на заштиту интегритета дела прописано одредбом члана 17 Закона о ауторском и сродним правима спада у корпус моралних права аутора која су непреносива и везана су за личност аутора, а како је само аутор у складу са цитираним законским одредбама овлашћен да штити интегритет свог ауторског дела, а тужилац свој активну легитимацију ради заштите интегритета ауторског дела аутора ... црпи из publisherskog - издавачаког уговора од 24.5.2023. године, који је закључен са истим лицем, а код чињенице да су морална права непреносива то аутор ... није могао да пренесе своја морална ауторска права на тужиоца из којих разлога тужилац није активно легитимисан у погледу права на заштиту интегритета дела из члана 17 Закона о ауторском и сродним правима која спадају у корпус моралних права аутора. Оценио је да је тужилац у прилог своје тврдње која произлази из чињеничних навода тужбе да је носилац ауторског права чију заштиту тражи доставио уговор који је као издавач закључио са аутором ..., чије је предмет уступање издавачу свих ауторских имовинских права на музичким делима аутора, те да је као издавач тужилац овлашћен да објављује, користи, обрађује ауторска дела комерацијално експлоатише и уступа трећим лицима у целини или делимично, те да је одредбом члана 69 Закона о ауторском и сродним правима прописана садржина и форма ауторског уговора о уступању ауторских права, односно таксативно су наведени елементи које треба да садржи ауторски уговор укључујући и тачно опредљење односно идентификацију ауторског дела, а како у предметном уговору није извршена идентификација ауторских дела која су предмет уговора с обзиром на то да нису

поименично наведена ауторска дела, првостепени суд је закључио да у конкретном случају предметним уговором без идентификације ауторског дела тужиоцу нису могла бити уступљена ни имовинска права аутора, па је одбио као неосноване све тужбене захтеве, а у складу са чланом 449 Закона о извршењу и обезбеђењу оценио да нису испуњени услови за одређивање предложених привремених мера, па је предлог одбио као неоснован.

Међутим, оваква одлука првостепеног суда за сада не може прихватити правилна, јер је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку на коју се жалбом тужиоца основано указује, пошто не садржи разлоге о свим битним чињеницама, а разлози који су дати су нејасни, недовољни и противречни да би се оправдало правно становиште на коме је побијана одлука заснована, а такође због погрешне примене материјалног права чињенично стање је остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 205 Закона о ауторском и сродним правима (“Службени гласник РС” бр. 104/09...66/19) прописане се врсте тужби којима се заштита ауторског права може остварити.

Одредбом члана 2 став 9 Правилника о условима за пружање интернет услуга и осталих услуга преноса података и садржају одобрења (“Службени гласник РС” бр. 100/08) прописано је шта је интернет, интернет стандардни, интернет услуге, остале услуге преноса података, ко је ималац одобрења, корисник, претплатник, шта је назив домена и шта је IP адреса.

Одредбама Закона о ауторском и сродним правима члановима 19-33 прописана су искључива имовинска права. Право на потраживање накнаде за искоришћавање ауторских дела може да се темељи само искључиво на имовинским правима која закон предвиђа од члана 19 до члана 33.

Право објављивања ауторског дела је сходно члану 16 Закона о ауторском и сродним правима морално право аутора на основу којег аутор има право да објави своје дело и одреди начин на који ће се дело објавити и то право не може бити пренето на друго лице, јер се морална права не могу преносити уговором (члан 60 истог закона).

Међутим, објава ауторског дела повезана је са економским искоришћавањем самог дела, јер се фактичко саопштавање дела јавности суштински своди на радње његовог економског искоришћавања (стављање у промет ауторског дела, јавно извођење ауторског дела, емитовање ауторског дела, реемитовање ауторског дела, синхронизација и друго) којима се то дело фактички саопштава јавности. Два облика економског искоришћавања ауторског музичког дела су - јавно извођење ауторског дела које је регулисано одредбом члана 25 Закона о ауторском и сродним правима и јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињења дела доступним јавности које је уређено чланом 31 истог закона. Оба ауторска имовинска права су апсолутног карактера и аутор је тај који одлучује хоће ли дозволити да његово дело неко јавно изведе пред публиком или не, хоће ли дозволити да његово дело неко учини доступним јавности на интернету или не, а оба наведена права су подобна да се искоришћавају индивидуално и кроз систем колективног остваривања ауторског и сродних права. Аутор (или носилац ауторског права) који је вршење тих права пренео на СОКОЈ, односно који их у Републици Србији остварује на колективан начин не може их истовремено остваривати и на индивидуални начин осим ако није изузет из система колективног остваривања ауторског и сродних права.

Са изложеног, остало је нејасно да ли се у конкретном случају ради о јавном извођењу музичког дела аутора са којим је тужилац закључио publisherski уговор или о јавном извођењу обраде – измене, синхронизације, ауторског музичког дела коју је по тврдњи тужиоца поставио тужени на свој YouTube канал и да ли је тужени изменио ауторско дело. СОКОЈ има дозволу да колективно остварује право аутора да своје дело ставља на интернет (члан 30 Закона о ауторском и сродним правима). Дозвола СОКОЈ да колективно остварује имовинска права аутора из члана 25 и 30 Закона о ауторским и сродним правима није лимитирана на оригинална ауторска дела, већ се односи и на обраде, то јест на изведена ауторска дела. Фактичко је питање у сваком конкретном случају да ли је приликом јавног извођења неког музичког дела дошло до његове измене које су тако значајне да се може рећи да је реч о потпуно новом оригиналном ауторском делу или не. У случају остваривања искључивих имовинских права сходно члану 153 став 2 Закона о ауторском и сродним правима носиоци права уговором на искључив начин уступају своја права организацији за колективно остваривање ауторског и сродних права са налогом да она у своје име, а за њихов рачун закључује уговоре са корисницима ауторских дела о неискључивом уступању тих права. Носиоци права преко организације на тај начин колективно остварују своја искључива права и право на потраживање накнаде за сва своја дела. То значи од дана добијања дозволе Завода за колективно остваривање права, само организација СОКОЈ може да остварује право аутора на јавно саопштавање музичких дела (и друга права из дозволе), укључујући и интерактивно чињење дела доступним јавности, као и да аутори чија права СОКОЈ остварује не могу даље располагати са тим правима, јер су иста на искључив начин уступили организацији СОКОЈ. Носиоци права и аутори који нису закључили уговор о искључивом уступању права са организацијом СОКОЈ могу да обавесте организацију да ће своја права остваривати индивидуално осим ако се ради о правима за које је прописано обавезно колективно остваривање. То значи да је индивидуално остваривање права на јавно саопштавање музичких дела укључујући и интерактивно чињење дела доступним јавности могуће али само за оне ауторе и носиоце права који су се сходно члану 180 став 2 Закона о ауторском и сродним правима искључили из система колективног остваривања права, па је остало нејасно да ли се ради о правима која су искључена из система колективног остваривања права, јер у складу са чланом 157 Закона о ауторском и сродним правима само једна организација може добити дозволу за колективно остваривање ауторско права.

Остало је неразјашњено да ли је тужилац пружио довољно доказа да је тужени сопственик односно да као физичко лице у своје име и за свој рачун управља означеним каналом са којег је предметно ауторско дело отпремљено, пошто се из изведених доказа не може са сигурношћу закључити ко је отпремалац.

Првостепени суд је пропустио да у складу са Правилником о условима за пружање интернет услуга и осталих услуга преноса података и садржају одобрења разјасни ко је носилац налога на YouTube каналу да ли је то тужени као физичко лице или Предузеће за снимање и издвајање звучних записа и музике ..., чији је заступник тужени, односно да ли је као ималац одобрења и носилац јавне IP адресе уписано правно лице или тужени као физичко лице и ко управља тим налогом, односно ко је регистрован као лице које управља означеним YouTube каналом. Осим тога, остало је неразјашњено да ли је тужени у контакт подацима наведен именом и презименом као физичко лице без означавања да је директор правног лица, па је самим тим остало нејасно и да ли је тужени пасивно легитимисан у конкретном случају, пошто првостепени суд у побијаној одлуци није дао разлоге за оцену приговора недостатка пасивне легитимације, на шта се жалбом тужиоца основано указује.

Осим тога, првостепени суд је код оцене приговора недостатка активне

легитимације на страни тужиоца пропустио да правилно оцени да ли се ради о заштити моралних права аутора са којим је тужилац закључио publisherski уговор или о заштити имовинских права аутора која су пренета на тужиоца због економског искоришћавања предметног ауторског дела.

Са изложеног, побијана пресуда морала је бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном суђењу, првостепени суд ће отклонити учињену битну повреду на коју је указано овим решењем, тако што ће разјаснити све спорне чињенице и правилно оценити истакнуте приговоре недостатка активне и пасивне легитимације и разјаснити тражену правну заштиту, те поново оценити да ли је дошло до повреде имовинских права аутора, као и да ли је тужилац овлашћен да тражи заштиту тих права, те правилно разјаснити ко је носилац налога на YouTube каналу, да ли је то правно лице ..., или тужени као физичко лице, односно да ли је као ималац одобрења и носилац јавне IP адресе уписано правно лице или тужени као физичко лице и ко управља тим налогом, а након тога, ће донети нову, правилну и на закону засновану одлуку за коју ће дати јасне и довољне разлоге, при чему ће имати у виду одредбу члана 69 Закона о ауторском и сродним правима која прописује шта ауторски уговор мора да садржи да би пренос био ваљан.

Са изложеног, применом члана 391 став 1 и 392 став 2 у вези са чланом 387 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци овог решења.

Укинута је и решење о трошковима поступка садржано у деветом ставу изреке побијане пресуде (погрешно означен осми став) у складу са чланом 401 тачка 3 у вези са чланом 165 став 3 Закона о парничном поступку, јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић